

Sodobna slovenska proza

Lučka Zorko

Srečanje

Oče Peter je bil dober duhovnik. Bogoslužje je vodil v majhni cerkvi na vrhu hriba. Res je, vernikov je bilo bolj malo, saj je bilo tudi prebivalcev okoliških vasi bolj malo, a bili so zvesti. Redno so prihajali k maši in vestno opravljali vse druge obveznosti, zato jih je vodil z nekakšnim zanosom. Služba mu ni bila le dolžnost, pač pa tudi veselje – kolikor je oče Peter znal biti vesel.

Bil je resen človek, a se je znal tudi pošaliti. Največ veselja mu je prinašalo dejstvo, da so ga imeli farani radi. Po maši ni sedel v svoj mali beli avto in se skril v farno hišo k osebni molitvi, ampak je rad posedel z verniki pred cerkvijo na klopci in poklepetal z njimi o tem in onem. Predvsem pozno poleti, ko so vrbe prijetno šuštele in je veter po nebu razpihoval ljubke ovčice.

V kakšnih drugih dneh ali ko se je pripravljaj na posebne, večje dogodke, je v tišini sedel na klopci v svoji mali okrogli cerkvi in opazoval freske. Nekaj časa je bral, si zapisoval, potem pa se je po navadi zastrmel v prazno, da razmisli, dokler se ni pogled izostril in se ustalil na kateri od gotskih slikarij. Na kateri od postaj Kristusovega pasijona, na mandorli zgoraj na stropu, še najraje pa na prizoru poklona treh kraljev. Ta freska je bila najstarejša, drugačna od drugih, pripadala pa je spodnji plasti slikarij, od katerih se je ohranila samo ta. Peter je strmel v kraljevo procesijo; od vseh likov je bil najbolj ohranjen eden od konj. Bel, pravzaprav samo obrisan,

nekoliko ploščat, nesimetričen, toda njegovo gibanje je bilo nekaj posebnega. Zavzelo je vso steno cerkve in jo delalo živo – konj je že sedemsto let poskakoval po steni, ukročen od človeka, tako popoln sam v sebi in divji, da je tudi Peter v sebi začutil gibanje. In željo, da bi posedoval prav takega konja. Živega. Ukročenega, a divjega.

Kak dan pa je razmišljal o Kristusu. V svoji benediktinski opravi, rjavi halji, ki je segala do tal, je zamišljen hodil po cerkvi gor in dol. Skušal je začutiti zgodbo tega človeka, o katerem je slišal vse in še več, a mu je ostajal tuj. Nekje globoko v sebi se je bal, da ga v resnici ne pozna, da ga ne čuti, kakor bi moral duhovnik čutiti sina, Očeta in Svetega duha. Že res, božje mu je prišlo na trenutke blizu, predvsem v času študija, ko je bil še mlad in odprt na vse strani. Zdaj, zadnja leta – štel jih je sicer šele triinštirideset, a se je pogosto počutil kot starec – pa je velikokrat molil prazen. Molil, ker je molil. Pretirano se ni bremenil, saj je vedel, da je z drugimi duhovniki še slabše. Mentor mu je tudi rekel, da je z molitvijo tako: molitev je obrazec, ki ga je treba ponavljati. Vsebina se vanj naseli sama od sebe ali pa ne. Božjega ni mogoče prisiliti, mu je rekel pater Gabrijel, ni ga mogoče priklicati – pride ali pa ne pride samo od sebe. Pripraviti pa mu je treba prostor, in ta prostor je cerkev, molitev, obrazec. Peter se je z Gabrijelom strinjal in njegove besede so ga mnogokdaj v življenju znale potolažiti, toda kljub vsemu je v njem na trenutke glodal dvom, ali ne dela Kristusu krivice, ker ga ne čuti pravilno – tako pač, kakor se mu je zdelo, da bi ga moral čutiti. Zato je večkrat zrl v slikarije, razmišljal o njegovi zgodbi in se skušal z njo poistiti.

Nekje globoko je slutil prostore, v katerih bi ga morda lahko našel. Ti prostori so bili tudi razlog za to, da je oblekel duhovniško haljo. Kajti, zakaj bi pa mlad človek želel posvetiti svoje telo in duha kamniti stavbi in mrtvim ljudem, nevidnim in neslišnim bogovom – kot ga je vprašala nekoč ena od odvisnic od drog, s katerimi se je hodil pogovarjat v krizni center. Takrat se je blago nasmehnil, kakor se je znal samo on, in ji hudomušno dejal: “Lahko bi rekel, da je šlo za neke vrste odvisnost.” Dekle se je pristrčno nasmejalo, videl pa je, da ga je razumelo.

Dekle je bilo neposredno in seveda ga je sčasoma upala vprašati tudi, ali mu je kdaj žal, da se je odločil za duhovniški poklic. “Vsem nam je kdaj žal, da se nam ni drugače obrnilo,” ji je rekel, “a pot moramo hoditi do konca.” Potem ga je vprašala, ali si je kdaj želel imeti dekle, ali je bil kdaj zaljubljen. Na vsa ta vprašanja je bil pripravljen in je nanje znal odgovoriti na način, da je bil izpraševalec zadovoljen, on sam pa neomadeževan. Čeprav, nekoliko je seveda lagal – kdo pa ni nikoli začutil drugega bitja kot spolnega! Tudi

njemu se je to zgodilo, a je imel srečo, da je znal strasti primerno preoblikovati iz ene v drugo – lahko bi se reklo, da je bil dober alkimist. “Da, spoznal sem več ljubezni, a sem se potem odločil za eno.” Res je, zaobljubil se je bil Bogu in s tem se je odrekel ženski, njenemu telesu in lastni družini, toda nadomestek za družino so mu bili farani, s katerimi je delil marsikatero skrivnost, prisostvoval je njihovim težavam, bolečinam, nesoglasjem, osebnim stiskam, boleznim, rojstvom in smrtim. Vsemu, kar deli družina.

Strasti! Oče Peter ni mnogo razmišljal o strasteh. Več je razmišljal o ljubezni. Predvsem o ljubezni do Boga. Bil je tiste vrste iskalec, ki od sebe zahteva popolne prehode. Če ne bi bil tak, bi ga že pokopalo, tisto, zaradi česar se je odločil, da obleče duhovniško haljo. In tisto ni bila ljubezen.

Ko je rasel v očeta, je seveda moral večkrat iti čez vse. Večkrat se je moral spovedati, biti iskren do samega sebe in do tistega, ki se mu je spovedoval. Kajti pred Bogom ni moglo biti nič skrito. Pred Bogom najbrž niti ni bilo, morda je bilo skrito pred njim samim, skrito tako spretno, da je bilo pravzaprav odkrito. Mnogokrat je jokal, mnogokrat blaznel od bolečine, ki je ni mogel sprati. Včasih ga ni zamotila niti molitev in je moral iti po dolgi poti ob reki, šele ko se je zasopel in utrujen vrnil, je lahko legel k počitku.

Ni rad obujal spominov. Zgodbo o svojem otroštvu je kdaj pa kdaj komu povedal, če se mu je zdelo potrebno. Mirno, precizno, pošteno. S tihim glasom je povedal, da očeta ni imel. Ni imel je pomenilo, da ga ni poznal. Materi, ki ga je rodila, je bil manj kot nič. Velikokrat je bil lačen. Bil je umazan, podivjan otrok. Mati je moške menjavala kot po tekočem traku, vsi so ji, najbrž, pomenili manj kot nič, in ta manj je bil vir dohodka. Ker sta imela s Petrom samo eno sobo, je videl in vedel vse. Koliko kemije in alkohola je zmetala vase, se ni dalo izmeriti. Moški, ki so hodili k njej, se za Petra bolj ali manj niso zmenili. Eden od njih pa se je zmenil zanj, toda na napačen, zelo napačen način. Takrat je Peter skoraj umrl, toda ta skoraj smrt je bila tudi odrešenje, saj so ga po dvomesečnem okrevanju v bolnišnici odpeljali v rejniško družino. Ker je bil rejnik izobražen gospod in je bilo na voljo mnogo knjig, si je Peter z njimi krajšal čas, sam se je naučil brati in pisati in tako v šoli ni imel težav. Odnosi v rejniški družini so bili sicer medli, kaj veliko mu ni ostalo v spominu, za kar je bil neskončno hvaležen. Nikoli več ni bil lačen, postal je čist in urejen, miren, nekoliko vase zaprt otrok. Mu je pa ostala v spominu ena stvar: bič.

Rejnik je imel, tako so govorili, nekoč konja. Ko je ta konj poginil, je opremo pospravil v omaro v lopi in tam je Peter, star je bil okoli deset let, nekega dne odkril bič. Vprašal je, ali se lahko z njim igra, in rejnik mu je rekel: “Pa daj. Morda boš imel nekoč konja.” Bič mu je postal tako rekoč

obsesija in kmalu ga je obvladal do potankosti. Seveda je reč preizkusil tudi na sebi. Najprej nežno in previdno, nato močneje, dokler ni zamahnil malo preveč in mu je na stegnu dolgo ostala rdeča črta.

Življenje je teklo počasi kot stara, napol ugasla reka. Matere ni pogrešal, redko se je spomnil nanjo. So pa bile stvari ali dogodki, ki so ga sami spomnili nanjo in na *tisto*. A *tisto* je znal nekako obvladati, kakor bi obvladal preživahnega konja. Zatopil se je v knjigo ali pa se je zaprl v sobo in molil. Z molitvijo ga je seznanil duhovnik cerkve, v katero je skupaj z rejnikom hodil k maši. Niso pretiravali, toda od njega se je zahtevalo, da jo obišče enkrat mesečno in opravi zakramente, saj je to spadalo k osnovni vzgoji. "Človek mora imeti vrednote," je govoril rejnik. Petru je bila cerkev všeč. Rad je opazoval svetlobo, ki se je vsa barvna in živa rinila skozi vitraže, in zazibal misli v ritmično donenje duhovnikovega glasu. Vsebina ga je zanimala toliko, kolikor je moral vedeti za zakramente. Tudi verouk je obiskoval rad. Ni pa rad hodil k spovedi, ker je moral lagati. Grehe si je izmišljeval. Da je lagal (to je bilo blizu resnici), da je hodil po hiši obut, zanalašč z blatnimi čevlji, da je sošolcu rekel grdo besedo, da je brcnil mačka, ker se mu je motal pod nogami in ga spotaknil. Nekatere stvari so se resnično zgodile, a še zdaleč niso bile tako dramatične, kot jih je opisal tistemu na drugi strani okenca. Mačka je v resnici brcnil po pomoti. Sezuti se je pozabil. Sošolec si je grdo besedo zaslužil. O "tistem" ni govoril nikoli. Niti o tem, kako včasih sanjari, da bi maminemu prijatelju počasi in z užitkom pulil trepalnice in gledal njegovo oko, kako se zaliva s krvjo. Ko je prišel domov od spovedi, včasih ni mogel večerjati, ker se mu je zdelo, da si ni zaslužil.

Ko je dopolnil štirinajsto leto, je lena, ugasla reka zadobila moč in življenje se je začelo pomikati s silovito naglico. Zaključek osnovne šole, odločitve, nova obzorja. Birma. In dekle.

Daniela. Bila sta skoraj soseda in v šolo sta nekaj let hodila drug za drugim ali drug pred drugim, vendar se nista nikoli pogovarjala, saj nista bila v istem razredu – bila je leto mlajša. Nekega dne pa je pozabil ključče in je moral čakati pred hišo; usmilila se ga je in z njim klepetala do prihoda rejnikov.

Bila je drobno dekle z zašiljenimi, nekoliko skratjimi ušesi in bleščečimi očmi. Ni veliko govorila. Tudi on ni. Pogovori, ki sta jih imela, so bili resni. Včasih se je kaj pošalil in takrat je na Danielinem obrazu zasijal smehljaj. Sčasoma sta pot do doma začela podaljševati in nemalokrat sta odšla čisto do konca mesta, kjer je bila reka in ob reki je bila pot. Hodila sta proti toku, redkokdaj sta se odpravila po drugi poti, predvsem zato, ker

je bila njuna bolj samotna. Nekega dne sta malo stran od poti, tako rekoč sredi gozdiča, odkrila majhno kmetijo: zdelano ostarelo bajto, dva hleva in ogrado z dvema konjema, ovco in kozo. Živali so imele zmerom vodo in v staji sveže seno, toda kmetija je bila videti zapuščena. Nikoli se ni nihče prikazal. Nikjer ni bilo nič razmetano. Nikjer sledu življenja. Toda nekdo je moral skrbeti za živali.

Tu in tam sta jim prinesla jabolka ali korenje. Veliki črni konj – ogromen pravzaprav, večji, kot sta ga kadar koli videla – ju je že poznal, in ko sta se približala ogradi, je pritekkel in skoraj podrl tistih nekaj skupaj zbitih lesenih desk, ki so ju ločevala od te silne živali. Strastno in že nekoliko nasilno je svojo velikansko glavo stegoval proti njima, da sta se strahoma odmikala in mu molila samo dlan z jabolkom. Ko sta krožila okoli ograde, ju je spremljal kot senca, in ko sta odšla, je še dolgo strmela za njima. Drugi konj je bil majhen, na pol poni, zelo košat, čokat in nekoliko okoren. Redko se jima je približal, stal je nekoliko zadaj in plašno zrl vanju. Bilo je videti, da se velikega – poimenovala sta ga Adolf – boji. Ko je nekoč sreča nanesla in je bil ob ogradi mali – poimenovala sta ga Konrad –, saj ju Adolf še ni zaznal, sta videla, da ima Konrad nekoliko nenavaden obraz. No, konjski obraz je konjski obraz, a ta konj ni imel konjskega obraza. Predvidevala sta, da je na neki način drugačen; prizadet, morda genetsko, morda kako drugače. Tudi gibal se je nekoliko, lahko bi rekli, čudno za konja. Jabolka si ni upal vzeti iz rok, a ko sta mu ga vrgla na tla, ga je takoj zagrabil in z njim odkrevljal v stajo, da ga v miru použije.

Nekega pomladnega dne sta sedla k vodi. Opazovala vrtinec, ki je bil zmerom na istem mestu. Bil je močan in pogolten in večkrat sta se pogovarjala, kako strašno bi bilo pasti vanj. Opazil je, da se igra s prsti, za svoja rosna leta je imela nekam čudno postarane roke, da bi si jih najraje pritisnil na prsi in jih ljubkoval. To sivkasto kožo. Te cvetoče oči. Te drobne prsi. Ko je zaznal svojo misel, mu je bolečina preparala drobovje in oči so se mu zastrle s kopreno. Molčala sta in poslušala reko. “Eh, bom kar rekla. Bi se midva poskušala poljubiti?” V lica je postala rdeča kot tista paprika v trgovini, katerih voščeno rdečino je včasih občudoval.

Ker dolgo ni odgovoril, se je pomaknila bliže k njemu, da se ga je dotikala z nogo. Strmel je v tla, v njem je vrelo. Zajela ga je tresavica. Postajalo mu je slabo. Ne, *tistega* ji seveda še ni povedal. Tisto reč ji je prihranil. Počutil se je, kakor da bi požrl vrečo kamenja. Kamni v njem so se vrteli in ga kamenjali od znotraj. Dotik njene noge je bil vročičen, kri mu je zalila dimlje, v ušesih je zaslišal šum in hrup. Začel je plitko dihati, obraz so mu zalile solze. “Kaj je, kaj je narobe?” Prestrašila se je, rdečico je zamenjala

bledica. "Povej, kaj je narobe?" Ker se ni odzval, ga je stresla za ramo, in potem je bruhnilo iz njega, kamnita ploha besed. "Jaz sem grešen. Jaz sem krvav. Jaz sem prizadet. Jaz sem mrtev." Hlupal je, se zibal in ponavljal te besede v nedogled. Prestrašeno dekle ga je objelo. Tolažila ga je, dokler se mu dihanje ni umirilo. "V redu je, v redu je, vse bo v redu, razumem ..." Ni razumela, toda vedela je, da je nekaj strašno narobe. "Potem pa bodiva prijatelja." Vstala sta in s težkimi koraki odtavala do doma, čeprav je sijalo sonce in se je dan nasmihal mladim in starim, so bili njuni koraki težki, v njiju pa je žarela temna, težka noč.

Ko je tistega dne prišel domov, se je zaprl v sobo. Doma ni bilo nikogar. Sprva je sedel na postelji in strmel v steno. Bil je oslabljen, utrujen, a nekaj v njem je glodalo. Peklo. Skušal je moliti. Molitev se je zatikala. Zato je molil bolj gorečno. Spet se je zatikala, bila je prazna in brezobzirna. S pestjo je udaril v steno. Potem je zagnil okna. Odprl omaro. Iz nje je mirno potegnil bič. Ga pobožal. Ga preizkusil na stolu. Potem je slekel majico. Padel na kolena pred križem in zasekal prvič. Ko je počilo, je zaječal, na hrbtu je počila koža. Nekaj časa je oslABLJENO javkal, potem se je umiril. Bolečina mu je dobro dela. Počil je drugič. Tokrat malo manj silno, saj mu je roka sama od sebe zavrla bič. Tretjič je počilo z vso silo in toliko da ni zakričal na ves glas. Zgrudil se je na tla, čutil, kako skozi rano toplo priteka. Nekaj časa je ležal v položaju zarodka, izčrpan od bolečine, oslabljen od rane. Potem je vstal, se ovil v brisačo in se izmuznil v kopalnico. Dolgo se je spiral. Dolgo čakal, da neha curljati. Slišal je, da so se domači vrnil. Za sabo je skrbno počistil, brisačo je skrivaj odnesel na drugi konec mesta v smetnjak. Ko se je vrnil domov, je bil čil. Hrbet ga je skelel, on pa je bil vesel, malodane razigran, potešen; in lačen. Povečerjal je z rejnikom in se odpravil spat. Spal je kot dojenček.

Čas je tekkel, ker teče vedno, vedno vsem. Treba se je bilo vpisati na srednjo šolo. "Aton," je rekel rejniku – klical ga je Aton, nekakšna mešanica med Antonom, kakor mu je bilo ime, in atom – z resnim glasom, "jaz sem se odločil, da grem na škofijsko srednjo. In potem naprej za duhovnika." Rejnika sta se spogledala. Aton je prikimal, zamišljeno se je prestopil, mačeha je čakala, kaj bo rekel mož. "No, pa že. Če se ti zdi, da je tako prav in bo dobro zate." In mačeha je dodala: "Saj si lahko potem še vedno premisliš. Po srednji." Bilo je zakoličeno, tisti večer se je z molitvijo namesto bičanja začela njegova duhovniška pot. Peter si ni premislil. Po srednji škofijski je s prešernim zagonom stopil v semenišče.

Deset minut hoda od farne hiše je imel oče Peter svoj mali raj. Že res, živel je v farni hiši, kot se za duhovnika spodobi. Kadar pa je svet tekkel po

svoje in ga ni potreboval, kadar za hip ni potreboval Kristusa, Boga, Svetega duha ali njega, se je Peter izmuznil in se peš podal po položni potki med gozdom in travnikom. Na vrhu hriba, poraslega s travniki in vinogradom, je stala majhna vikend hiška, pol zidana, pol lesena, zadaj jo je zaraščal gozd, spredaj pa se je odpiral pogled na vas, cerkvico na sosednjem hribu in okoliške njive, gozdove in travnike. Hiška ni bila njegova. Polsestra jo je podedovala od svoje matere in jo dala Petru v upravljanje in uporabo, saj je sama živela na Dunaju in je vanjo zahajala zelo poredko. Ko mu je predala ključ, je mislil, da bo samo tu in tam pokosil, obrezal drevje in grmovje, kaj popravil, zaprl vodo pred zimo, izpraznil klet, če jo zalije, in za hip posedel na klopci pred hišo.

Toda kmalu je vsak prosti trenutek preživil tam. Užival je v delu; borba z vejevjem, potenje med košnjo, umetnost obrezovanja dreves in trte – med farani je imel marsikoga, ki je te zadeve obvladal in mu jih tudi z veseljem pokazal v zameno za deci domačega. Užival je v pogovorih o delu na vrtu, njivi, v sadovnjaku. Užival je, ko je zarival lopato v mastno ilovnato zemljo; užival, ko je pulil plevel; užival, ko je žagal veje, ko je cepil drva; užival, ko je sejal po gredici; zalival poleti; pospravljaj jeseni; in predvsem užival, ko je utrgal prvi zrel plod: prvi paradižnik, sočen in napihnjen in rdeč, prvo hrustljivo papriko, prvo drobno redkvico; in sadje! Sladke, omamne hruške, sočna rumena jabolka, elegantne modre slive, tiste podolgovate, male, trde sladke nešplje, dišečo jurko, nežne marelice, breskvice, skorš. Vse to mu je rodilo ko vrag! In vsakič, ko je prinesel otrokom k verouku sočne dišeče jagode, ko je s svojimi v farni hiši delil jabolka, hruške, višnje, ko je kakšni družini odstopil celo košaro pridelkov, ker je vedel, da nimajo dovolj, vsakič se je v sebi zahvaljeval Bogu za to razkošje.

Toda vsakič, ko je potem zvečer legel v svojo posteljo, je v sebi čutil tesnobo in komaj, komaj se je umiril z molitvijo, da je lahko počasi in s težavo potonil v sen. S temi občutki se ni ukvarjal. Bil jih je vaje, saj je bila bolečina nekje globoko stalen del njegovega življenja.

Nekega avgustovskega večera, obveznosti tistega dne ni imel, je sedel pred vikend hiško in gledal v dolino. Pisal je govor za pogreb dekleta, ki je nehalo jesti in se izstradalo do smrti. Tisto dekle, ki ga je nekoč vprašalo, ali mu je žal, da je postal duhovnik, in ali je bil kdaj zaljubljen. Ko je končal, je globoko oddihal in otožnost zaradi smrti zamenjal za opazovanje življenja okoli sebe.

Pihala je sladka sapa, nabuhla od vonjev peloda. Nebo je rdelo kot dekliška lica spomladi – za duhovnika neprimerna prispodoba, da je še sam rahlo zardel, a kaj je mogel. Toliko pesmi je govorilo o tem. Spomnil

se je nekih rdečih lic iz davnega časa. Zavzdihnil je, toda ne otožno; bolj nostalgичno. Sosed pod njim je pokosil travo in še ta je dodajala svoj opoj. Škorci so prileteli v jati, se spričkali, pozobali nekaj zaostalih robidnic in spet odleteli. Iz grma je napeval kos – točno ob uri, vsak večer. Sinici sta se zibljali na veji. Kakih trikrat sta prileteli in odleteli. Peter je samo sedel. Nebo je rdelo in oblaki so se nežno razgibavali po njem, da je tu in tam kateri od poslednjih žarkov še prebodel obod; in tu in tam je nebo preluknjala jata ptic.

Peter je kar sedel. Gledal je vse to razkošje. Preprosto gledal je in v njem je pihala blaga sapa poznega poletja.

Ko je sonce zbledelo, so prišli še večerni prijatelji: dve srni in zajec, ki je na sosedovi njivi preizkušal svoj pogum. Srni se nista bali. Stopicljali sta druga za drugo in se ustavljali. Gledali sem in tja. Kot da se nastavljata fotografu. Potem sta oddrobencljali proti gozdnemu robu.

Dolgo ni opazil, da se blaženo smehlja. Če bi moral opisati srečo, da, celo če bi moral opisati božje, bi ga lahko opisal zdaj. Ne v molitvi, ne v tišini svoje male puste sobe, celo v božjem hramu ne. Tisti hip je spoznal, da uživa, da zares nedvomno, brezkompromisno uživa. Da je brezsrnjen uživač, hedonist, bogataš, ki gleda svoje kraljestvo, kar ga navdaja z brezmejno srečo!

Nasmešek mu je izginil z obraza. Istočasno je sonce potonilo za obzorjem in tudi v njem je nekaj izginilo pod površjem. Obstal je v tisti tišini predmraka, ko za hipec vse zastane in nas razoroži vsakega namišljenega hrupa. Kot naročeno je nekje nad gozdom kriknila kanja. Njen jek je preparal Petrovo drobovje in bolečina se mu je nenasitno razlila po telesu. Preparala mu je drobovje. Odprlo se je brezno. Odšel je v hišo in zaklenil vrata za sabo.

V zgornji sobi je odprl staro omaro. Škripajoče ga je pozdravila. Ker je živel v farni hiši, tukaj ni imel veliko reči. Je pa iz otroštva prinesel s seboj eno stvar, ki mu jo je podaril Aton, ko je odhajal: "Prepričan sem, da se ga nisi zaman učil." Aton je mislil na konja, Peter pa se spomnil svojega bičanja in zardel. O tistem ni nikoli nikomur povedal. Še pred sabo je skrtil, toda zdaj ga je spet pozdravil, stari tolažnik: bič.

Ni skušal moliti. Pobožal je bič. Potem je slekel majico. Padel na kolena pred križem in zasekal prvič. Ko je počilo, je zajecal, na hrbtu je počila koža. Nekaj časa je oslABLJENO javkal, potem se je umiril. Bolečina mu je dobro dela. Počil je drugič. Tokrat malo manj silno, saj mu je roka sama od sebe zavrla bič. Tretjič je počilo z vso silo in toliko da ni zakričal na ves glas. Zgrudil se je na tla, čutil, kako skozi rano toplo priteka. Nekaj časa je ležal

v položaju zarodka, izčrpan od bolečine, oslavljen od rane. Potem je vstal in odkrevsal v kopalnico. Dolgo se je spiral s hladno vodo. Dolgo čakal, da neha curljati. Ko je nehalo, je počistil za sabo in pospravil bič. Zvrnil se je na posteljo in v hipu zadremal. Sanjal je o poblaznelem Adolfu, kako skuša prebiti ograjo, in o Konradu, ki postaja manjši in manjši, dokler ni samo še igračka za otroka, ki jo lahko pospravi v svoj otroški žep.

Zjutraj se je prebudil pred zoro. Bolelo ga je vse telo, rane so ga globoko skelele, do drobovja. Odhitel je v farno hišo in ravno ujel jutranjo molitev. Zajtrkovati ni mogel, bilo mu je slabo in bil je šibek. Rane si je v sobi namazal z domačim mazilom in se oblekel za mašo. Odhitel je k cerkvi. Komaj je zvozil mašo, na trenutke mu je bolečina skremžila obraz. Po maši je spregovoril nekaj besed z vaščani pred cerkvijo, potem pa takoj sedel v svoj mali beli avto in se odpeljal v farno hišo. Predstojniku se je opravičil, da se slabo počuti, in se ulegel. Spal je do večera.

Naslednjih nekaj dni je bilo ubijalskih. Bolečine so bile čedalje hujše, v hrbtu je sekalo, kakor bi mu nekdo zabadal nože, in zavedal se je, da so se mu rane vnele. Ni kaj dosti pomagalo, da si jih je mazal z medom, šnopsom, raznimi mažami, celo z netreskom jih je natrl. Moral bi k zdravniku. Ne! Ne bo šel! Sam se bo pozdravil. Bog ga bo pozdravil, ali pa tudi ne. Kakor je Božja volja.

Večino dneva je preležal. Do hrane mu ni bilo. Predstojnik je mislil klicati zdravnika, vendar mu je Peter to strogo prepovedal. Saj ni nič, je zatrjeval, gripa ali kaj podobnega. Popoldne tretjega dne ga je začela polivati mrzlica. Za nameček je ugotovil, da je v vikend hiški pozabil govor za pogreb naslednjega dne. V smrtnih mukah je zlezel v avto in se odpeljal na hrib. Mračilo se je že. Skobacal se je iz avtomobila in odklenil. Komaj se je premikal in nekoliko otožno je pomislil, da pogreb jutrišnjega dne morda ni njen, ampak njegov. Ko je stopal skozi vrata, se mu je zvrtilo, zaključevalo je v hrbtu, da se je moral prijeti za obešalnik, drugače bi se zvrnil po tleh. Papir z govorom je k sreči ležal na mizi v pritličju. Pograbil ga je, si ga zatlačil v žep, odkrevsal ven in se sesedel na klopcu pred hišo. Na nebu so se prižigale zvezde. Luna je bila prazna, a ni še bil mrak.

Razmišljal je, kako telesna bolečina zasenči notranjo. Telo se mu je treslo in čutil je vroča ušesa. Skušal je ne misliti na bolečino. Moral bi k zdravniku. Samo, kaj bo potem kazen? Da bodo vsi vedeli? Tega ni mogel prenesti. Toda – smrt? Že zdaj? Smrt bo izbrisala bolečino. A kljub vsemu. O, da bi imel konja. Belega konja. Zdaj bi ga zajahal in bi bil zdrav. Tekla bi skozi pokrajino in mahal bi faranom in zdravil bi bolne in obujal bi mrtve. Peter je čutil, da se mu pričinja od vročine nekoliko blesti. Strmel je

v leseno soho sredi hriba. V zgodnjem mraku je bil mrtev kos lesa videti kakor nekdo, zamotan v belo rjuho. Črički so počasi potihnili in bližala se je noč. Za hip je zaprl oči, da se zbere in se odpravi. Ko je znova vzdignil veke, mu je po žilah zaplala kri. Po hribu navzgor je stopala človeška postava, zamotana v belo rjuho. Vztrajno se mu je približevala in v prsih je začutil primarni, otroški strah. Stisnjenih pesti je čakal, da privid izgine, a namesto da bi izginil, se je nezadržno bližal in dobival podobo resničnega človeka.

Ko je bil oddaljen nekaj metrov, je oče Peter prepoznal Jezusa Kristusa, Križanega, njegovega nevidnega spremljevalca skozi življenje, ki je bil zdaj tu, utelešen in živ. Bil je prav takšen, kakršnega si je predstavljal. Bledega obraza. Dolgih las. Koščeni in visoki. Koža se mu je v zgodnjem mraku svetila sivo zlato. Najbolj osupljive pa so bile oči. Kljub mraku je prepoznal natančno in detajlno strukturo šarenice, ki je bila temna z zlatimi vlakenci, oko pa so obdajale bele trepalnice.

“Pozdravljen, oče Peter!” Križani ga je pozdravil vedro. Pristopil je k njemu kot kateri od faranov in mu spoštljivo ponudil roko. Rjuha, ki je visela z njegovega telesa, je lahko zaplala. Peter je vstal s klopi, se pokrižal, potem pa mu stisnil roko, kaj pa naj bi. Presenečenje je zamenjalo bolečino. Ko se je dotaknil Kristusa, so mu skozi telo šinile nove moči, kakor da bi mu s telesa odpadla vsa teža. Ko se je zavedel, s kom ima opravka, se je mislil spustiti na kolena. Toda Kristus ga je zgrabil za roko in odkimal. “Ne, ne. Nisva zato tukaj.” Blago ga je potegnil nazaj in skupaj sta sedla na klop, pod zvezde.

Kristus je vzdihnil in se nasmehnil. “Vidim, da si bolan.”

Oče Peter je prestrašeno prikimal. “Ja, bolan sem, blaženi.”

“Lahko mi rečeš Jezus. Nisem prišel kot višji. Prišel sem kot sin.”

Oče Peter je prikimal, kaj pa naj bi. Ni vedel, kako bi se moral počutiti ob srečanju z Jezusom, bil je predvsem prestrašen in presenečen, seveda tudi v dvomih. Vselej je mislil, da se Križanega čuti samo prek križa in molitve. Niti v sanjah ni mislil, da se ga lahko tudi takole sreča.

“Veš, zakaj sem prišel?” je vprašal Kristus.

Oče Peter je odkimal, potem pa dvomljivo dejal: “Da se mi razodeneš pred smrtjo?”

Križani se je nasmehnil. Oko mu je zlato poblisnilo.

“Ne. Nima zveze s tabo. Prišel sem, ker je tukaj lepo. Tukaj imaš svoj mali raj, oče Peter. Prišel sem, da posedim s tabo. Prišel sem, da me malo ozdraviš, ker sem tudi sam bolan.”

Oče Peter je pomolčal, potem pa nekoliko hlastavo dejal: “To nima smisla. Zakaj bi prišel sem samo sedet? Kako bi jaz tebe zdravil? Ti si Jezus Kristus iz Nazareta. Ti si Božji sin!”

Jezus se je spet nasmehnil, pravzaprav se je smehljaj ves čas.

“Oče Peter, nekaj ti bom povedal. K tebi sem gor sem prišel zato, da si malo odpočijem od trpljenja. Da za trenutek pozabim poslanstvo. Da nekoliko odložim breme in bolečine. Vsak človek potrebuje trenutek počitka v naravi in toplo očetovsko besedo.”

Srce očeta Petra se je začelo ob besedah Odrešenika dobesedno razklepati. Iz njega se je v tankih zlatih nitkah izvijala bolečina. Zlate nitke so se vile v nebo in vsenaokoli. Bile so svetlejše od zvezd na nebu in svetlejše od temno zlatih oči Jezusa Kristusa. Občutil je, kakor da se mu je nanitkalo vse telo in se preprosto izvilo iz sebe. Poiskal je roko Odrešenika in mu jo močno, prijateljsko stisnil. Tako sta se držala za roke in ves svet je bil iz zlatih nitk in telo je postalo lahko in zračno in čutiti ni bilo več nobene teže, nobene bolečine, čutiti ni bilo pravzaprav ničesar, razen lahnega vetra in stiska roke Jezusa Kristusa, brata v trpljenju. In potem je bilo samo padanje, in padanje, in ko je bilo padanja konec, je oče Peter odprl oči in bil je sam. Pobral se je s tal, pogledal po hribu navzdol in videl Kristusa, kako ovit v belo rjuho odhaja. Na hrbtu so skozi belino tkanine presevale tri rdeče črte – sledovi bičanja.

“Hej, Jezus! Počakaj!” je oče Peter kriknil, kolikor je zmogel.

“Hej! Prihajam!” je odjeknilo nazaj. Petru ni bilo nič jasno. Kmalu je zagledal postavo, ki se mu je bližala. Tokrat je bila postava oblečena v temna oblačila. Za hip je pomislil, da je smrt. Ko se je približala, je prepoznal spodnjega sosedu. Zasopihan se je ta ustavil pred njim.

“Videl sem luč, slišal sem krike. Oče Peter, kaj je narobe? Jezus Kristus!” je vzkliknil, ko je videl, v kako slabem stanju je oče Peter.

“Vi ste ga tudi srečali?” je vzneseno vprašal oče Peter.

“Koga?” ni bilo jasno sosedu.

“Jezusa!”

Oče Peter se je sesedel na klop in začel drgetati.

“Oče, mislim, da bo najbolje, da vas odpeljem v bolnico. Hudo ste bolni.”

“Dragi sosed, prav imate. Mislim, da imam hudo vnetje,” je zajavkal Peter, saj je telo kakor poprej s stisko in bolečino sporočalo svoje stanje.

Sosed ga je nemudoma naložil v njegov mali beli avto in odbrzela sta proti bolnišnici.

Ni bilo prepozno. Po dveh tednih zdravljenja je bil oče Peter znova doma in toliko pri močeh, da se je šel zahvalit sosedu, da mu je rešil življenje. O Jezusu Kristusu nista rekla besede. Je pa sosed rekel, da se ima zahvaliti samo Bogu, da je bil ravno zunaj in ga je slišal kričati.

Ko je opravil pri njem, je Peter seveda zavil še na hrib. Lesena soha je samevala sredi parcele. Vse je bilo kot poprej. Ptiči so prepevali, gozd

zadaj je šumel, drevesa so nihala v vetru, vse je dišalo in cvetelo in živelo. Oče Peter je sedel na klopcu in dolgo, dolgo sedel. Ko je odhajal, je v njem začela vznikat misel, da bi si končno omislil konja. Bič ima. Prostor tudi. Krma ne bo problem. O, kako bi ga imel rad!

Odločil se je in odločitev ga je navdala s tolikšno radostjo, da si je skoraj zažvižgal od hipne vrtoglave sreče. Da, omislil si bo konja. Belega konja z dolgo grivo in temnimi očmi z zlatimi vlakni in z belimi, čisto belimi trepalnicami.

